

Curtea de Conturi a Republicii Moldova

Raportul auditului financiar al Raportului Guvernului privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală în anul 2022

Direcția Generală de audit II

Temeiul realizării misiunii de audit

Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2023, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr.65 din 22.12.2022 „Privind aprobarea Programului activității de audit pe anul 2023” (cu modificările ulterioare)

Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2022, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr.75 din 28.12.2021 „Privind aprobarea Programului activității de audit pe anul 2022” (cu modificările ulterioare)

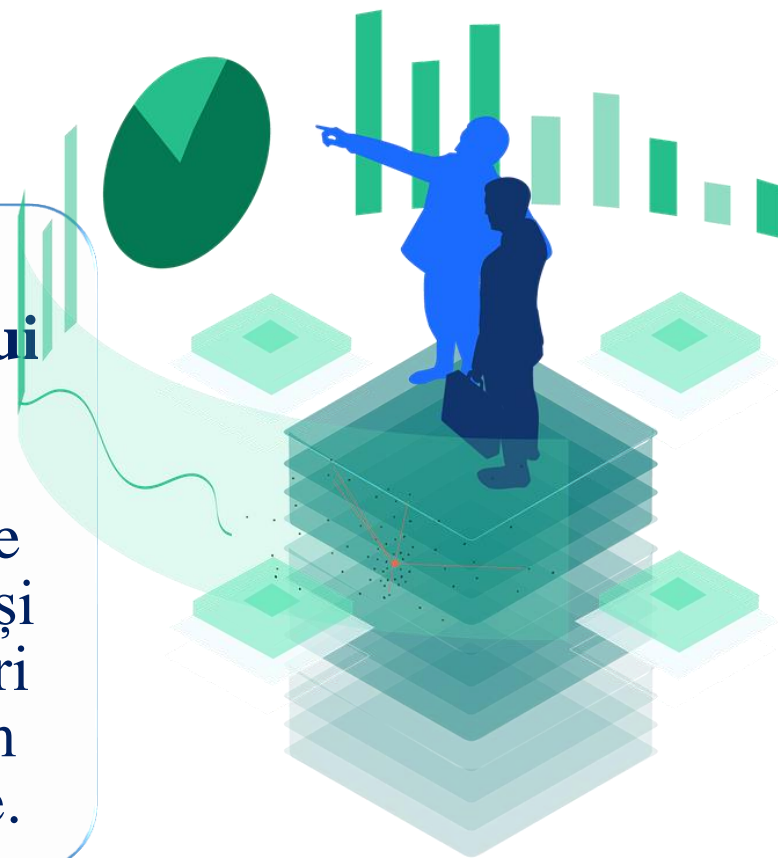
Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017

Scopul misiunii de audit

Oferirea unei asigurări rezonabile cu privire la faptul că **Raportul Guvernului privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală** prezintă, din toate punctele de vedere semnificative o imagine corectă și fidelă, nu conține în ansamblu denaturări semnificative și a fost întocmit conform cadrului normativ aplicabil de raportare.

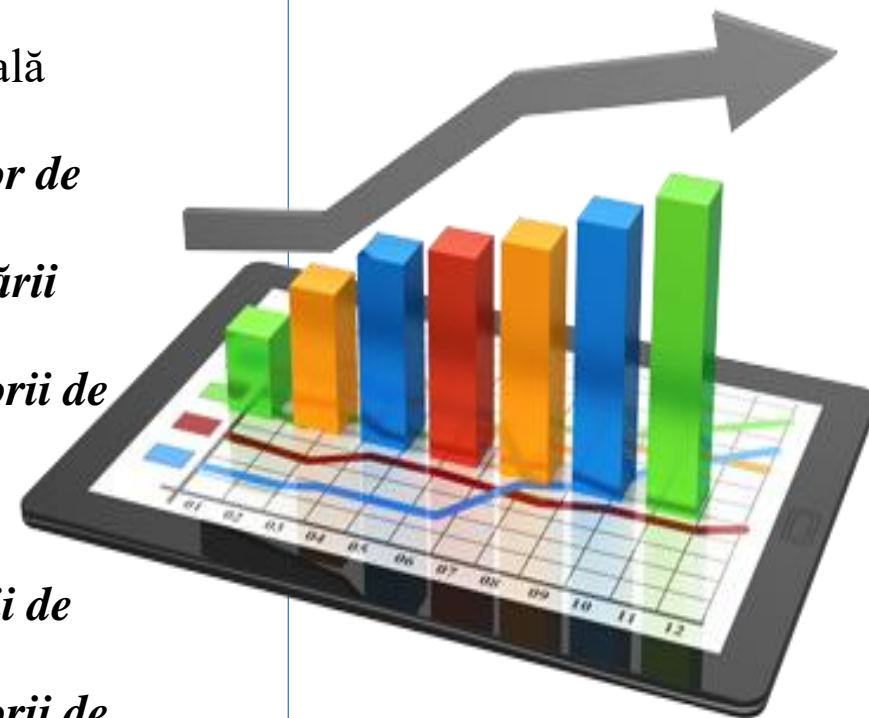

Componența rapoartelor care se prezintă la Guvern

FAOAM

- Raport privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală (descrierea narativă)
- Formularul nr.1 - *Raport privind executarea indicatorilor generali și surselor de finanțare ale fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală*
- Formularul nr.1.1 - *Raport privind executarea veniturilor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală*
- Formularul nr.1.2 - *Raport privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe cheltuieli*
- Formularul nr.2 - *Raport privind executarea programelor de cheltuieli ale fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală*
- Formularul nr.4 - *Raport privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală*
- Formularul nr.4.1 - *Raport privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală la partea de cheltuieli și active nefinanciare*
- Formularul nr.4.2 - *Raport privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală la partea de venituri*

Aria de audit și colectarea probelor

Misiunea de audit asupra Raportului Guvernului privind executarea FAOAM, a fost realizată la Compania Națională de Asigurări în Medicină și colectate probe de la entitățile implicate

Totodată, pentru realizarea obiectivelor de audit au fost colectate probe de audit de la următoarele entități:

- **Ministerul Sănătății**
- **Ministerul Finanțelor**
- **Ministerul Apărării**
- **Serviciul Fiscal de Stat**
- **Casa Națională de Asigurări Sociale**
- **Agencia Servicii Publice**
- **Agencia de Transplant**

Centrul pentru Achiziții Publice
Centralizate în Sănătate
Agenția Națională pentru Ocuparea Forței
de Muncă
Biroul Național de Statistică
Centrul Național de Asistență Medicală
Urgentă Prespitalicească
IMSP Policlinica Stomatologică
Republicană
IMSP SR Strășeni
IMSP CS Vatra
IMSP CS Durlești
Centru Stomatologic Raional Strășeni
Alte instituții medico-sanitare publice

Veniturile și cheltuielile FAOAM

Total venituri – 12.639,6 mil.lei

- Contribuții și prime de asigurare obligatorie – 6.349,8 mil.lei
- Transferuri primite în cadrul bugetului public național – 6.095,2 mil.lei
- Alte venituri – 176,0 mil.lei
- Granturi primite – 18,5 mil.lei

Total cheltuieli- 11.963,3 mil.lei

- **Fondul pentru achitarea serviciilor medicale curente – 11.824,8 mil. lei;**
- Subprogramul „Asistența medicală primară” – 2.429,0 mil. lei;
- Subprogramul „Asistența medicală specializată de ambulatoriu” – 1.018,7 mil. lei
- Subprogramul „Îngrijiri medicale comunitare și la domiciliu” – 91,9 mil. lei
- Subprogramul „Asistența medicală urgentă prespitalicească” – 1.063,2 mil. lei
- Subprogramul „Asistența medicală spitalicească” – 6.149,4 mil. lei
- Subprogramul „Servicii medicale de înaltă performanță” – 250,8 mil. lei
- Subprogramul „Servicii medicale paliative” – 61,1 mil. lei
- Subprogramul “Servicii destinate compensării medicamentelor și dispozitivelor medicale” – 760,8 mil. lei

Nevalorificarea mijloacelor FAOAM cu 819,0 mil. lei privind serviciile medicale prestate populației, la toate nivelele de asistență medicală.

Cauze:

1. nevalorificarea indicatorului de performanță profesională pentru acordarea asistenței medicale pacienților cu COVID-19,

“Asistența medicală urgentă prespitalicească” – 54,1 mil. lei

“Asistența medicală primară” - 8,9 mil. lei

“Asistența medicală specializată de ambulator” - 19,8 mil. lei

2. valoarea unor servicii spitalicești au fost considerate neargumentat a fi acoperite urmare a analizelor efectuate privind complexitatea cazurilor tratate raportate

“Medicamente și dispozitive medicale compensate” - 103,1 mil. lei

“Servicii medicale paliative” - 8,1 mil. lei

“Asistența medicală spitalicească” – 608,1 mil. lei

3. nivel redus de executare a vizitelor de îngrijiri la domiciliu contractate la început de an

“Servicii medicale de înaltă performanță” – 8,9 mil. lei

“Îngrijiri medicale, comunitare și la domiciliu” – 7,8 mil. lei.

4. nivel redus de prestate a zilelor-pat în staționar în instituțiile raionale etc.

Opinia de audit asupra Raportul Guvernului privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală în anul 2022

Oferă o imagine corectă și fidelă în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil

Cu excepția posibilelor efecte ale aspectelor expuse în Baza pentru opinia de audit.

Serviciile medicale spitalicești raportate de către instituțiile medicale nu pot fi delimitate în cele achitate de către CNAM față de cele executate de IMSP dar neachitate de CNAM.

Imposibilitatea identificării serviciilor achitate în sumă de 3.254,2 mil.lei în subprogramul „Asistență medicală spitalicească”

Raportarea tuturor serviciilor spitalicești prestate

**52 IMSP au prestat supracontract
16 364 de cazuri tratate,
în sumă de
151,9 mil.lei**

Sistemul informațional nu dispune de mecanisme de delimitare a serviciilor care au fost achitate conform contractelor și care au fost executate supracontract

Serviciile medicale spitalicești au fost contractate și achitate cu aplicarea tarifelor diferențiate

**Tarifele aprobate de
Ministerul Sănătății
la finanțarea
spitalelor**

IMSP de nivel
republican –
6 616,0 lei

IMSP de nivel
municipal –
6 575,0 lei

IMSP de nivel raional
- 5 598,0 lei

**Negocierea tarifelor -
tratament operator la
cataractă**

**Diminuarea
mijloacelor financiare
alocate cu 22,0 mil.lei.**

**Auditul nu a dispus de procesele-
verbale (alte documente
confirmative) care atestă
documentarea procesului de
negociere a tarifelor cu
instituțiile medicale.**

Serviciile medicale de profilaxie necesare a fi acordate în cadrul asistenței medicale stomatologice nu au fost realizate pentru 80 965 copii

Asistența medicală stomatologică acoperită de Programul Unic

Organizarea anuală obligatorie a examenelor medicale stomatologice a copiilor din grădinițe, instituțiile de învățământ secundar general și profesional

IMSP Centrul Stomatologic Municipal de Copii

- a desfășurat examene anuale profilactice pentru 67 034 de copii, ceea ce reprezintă 58% din numărul total de 114 869 copii

ÎM Centrul Stomatologic Raional Ialoveni

- nu a asigurat realizarea examenelor stomatologice profilactice pentru 14 810 copii

ÎM Centrul Stomatologic Raional Hâncești

- a examinat profilactic stomatologic 2 724 de copii, ceea ce reprezintă 19% din numărul total de 14 412 copii

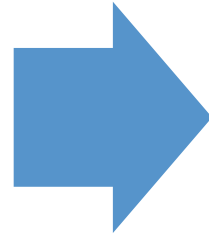
ÎM Centrul Stomatologic Raional Strășeni

- a examinat 6 185 copii, ceea ce reprezintă doar 49,0 % din numărul total de 12 610 copii

Examinările profilactice stomatologice anuale necesitău a fi prestate din contul mijloacelor financiare alocate din fondul de bază

Servicii stomatologice profilactice prestate de către echipa mobilă

Serviciilor stomatologice profilactice prestate de către centrele stomatologice raionale contractate conform Programului Unic

11 386 copii au beneficiat de examene stomatologice profilactice de două ori în anul 2022

Suma achitată din **fondul măsurilor de profilaxie** - 3,7 mil. lei

Suma achitată din **fondul pentru achitarea serviciilor medicale**, inclusiv care acoperă serviciile anuale profilactice la copii - 11,6 mil. lei

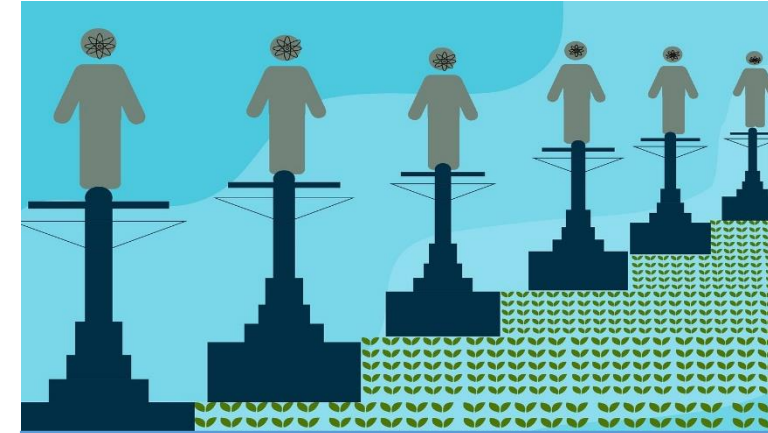
Contractarea și achitarea volumul de servicii medicale ”per capita”, pentru toată populația Republicii Moldova

Asistența medicală urgentă prespitalicească

- 3 415 756 persoane înregistrate
- Suma alocată 1 045,4 mil.lei

Asistența medicală primară

- 3 419 364 persoane înregistrate
- Suma alocată 2 387,7 mil.lei

Biroul Național de statistică

- 2 603 813 persoane

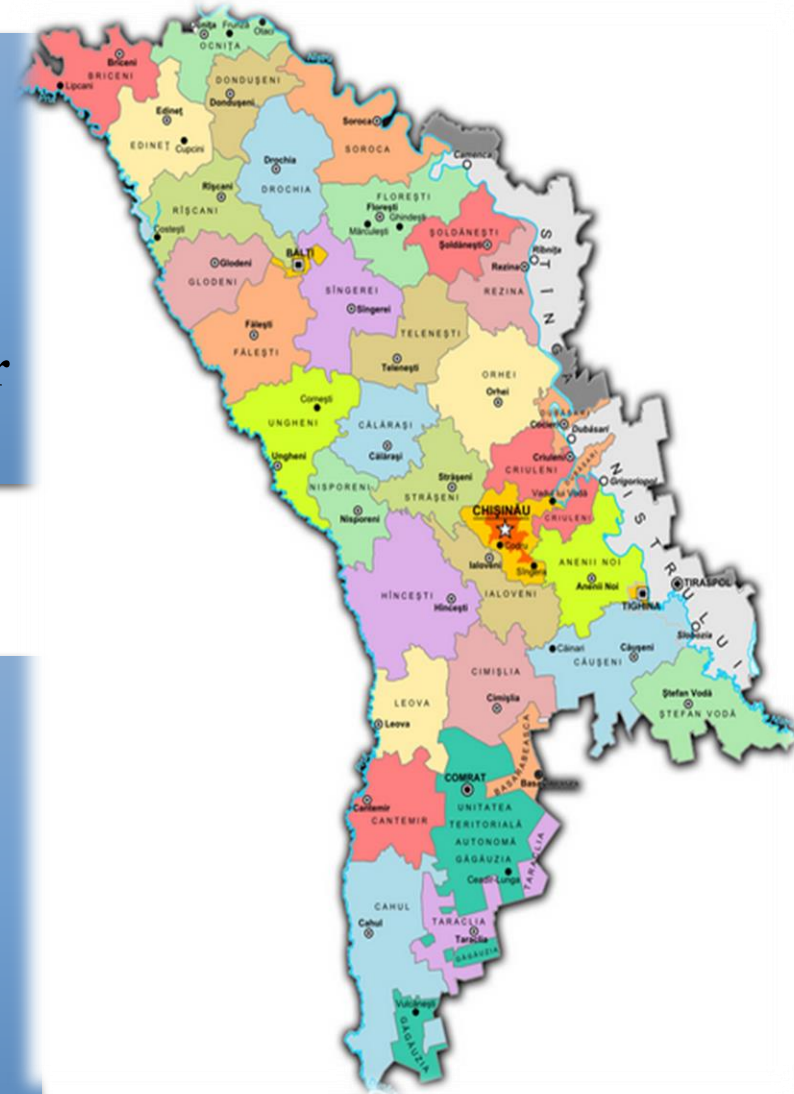
Procesul de validate a datelor privind numărul de persoane asigurate și neasigurate înregistrate pe listele medicilor de familie nu a fost realizat pe deplin

Pe parcursul a 5 ani din momentul intrării în vigoare a prevederilor ordinului comun al MSMPS și CNAM din 27.01.2017

Instituțiile medicale primare **necesitau să asigure verificarea și validarea numărului total de persoane (asigurate și neasigurate) înregistrate pe Lista medicilor de familie.**

Termen-până la data de 27.01.2022

Ceea ce nu asigură validarea datelor la achitarea volumul de servicii medicale "per capita", **pentru toată populația Republicii Moldova, în sumă de 797,0 mil.lei.**

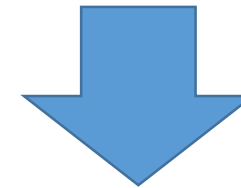

Guvernul are calitatea de asigurat pentru unele categorii de persoane neangajate cu domiciliul în Republica Moldova

- copiii cu vârsta de pînă la 18 ani;
- elevii și studenții încadrați în sistemul de învățămînt inclusiv cei care își fac studiile peste hotarele țării;
- gravidele, parturientele și lăuzele;
- persoanele cu dizabilități severe, accentuate sau medii;
- pensionari;
- persoanele care îngrijesc la domiciliu o persoană cu dizabilitate severă care necesită îngrijire și/sau supraveghere permanentă din partea altei persoane;
- persoanele din familiile defavorizate care beneficiază de ajutor social
- donator de organe în viață etc

Numărul persoanelor asigurate de Guvern - 1 583 517 persoane

Transferuri de la Bugetul de Stat în sumă de 5 921,1 mil.lei

Evidența persoanelor asigurate de Guvern nu este susținută de date veridice cu privire la numărul și statutul acestora, ceea ce poate afecta accesul la servicii medicale.

Sursa informațiilor

CNAM

Instituțiile responsabile de evidența nominală

Copiii cu vârsta de până la 18 ani

812 693

813 299

Persoanele cu dizabilități severe, accentuate sau medii

132 798

124 929

Șomerii înregistrați la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă

16 035

21 210

Persoanele care îngrijesc la domiciliu o persoană cu dizabilitate severă care necesită îngrijire

1 996

3 033

Persoanele din familiile defavorizate

23 373

30 341

Sistemul de sănătate a Republicii Moldova a prestat servicii medicale pentru cetățenii străini refugiați din Ucraina, în sumă de 55,5 mil.lei

Fondul Națiunilor Unite pentru Populație

3,8 mil. lei - serviciile medicale pentru femeile refugiate din Ucraina, cu vârsta cuprinsă între 18 și 55 ani.

UNICEF

13,6 mil. lei - serviciile medicale pentru copiii cu vârsta 0-18 ani, refugiați din Ucraina.

Organizația Internațională pentru Migrație

2,4 mil. lei -serviciile de dializă acordate cetățenii străini refugiați din Ucraina.

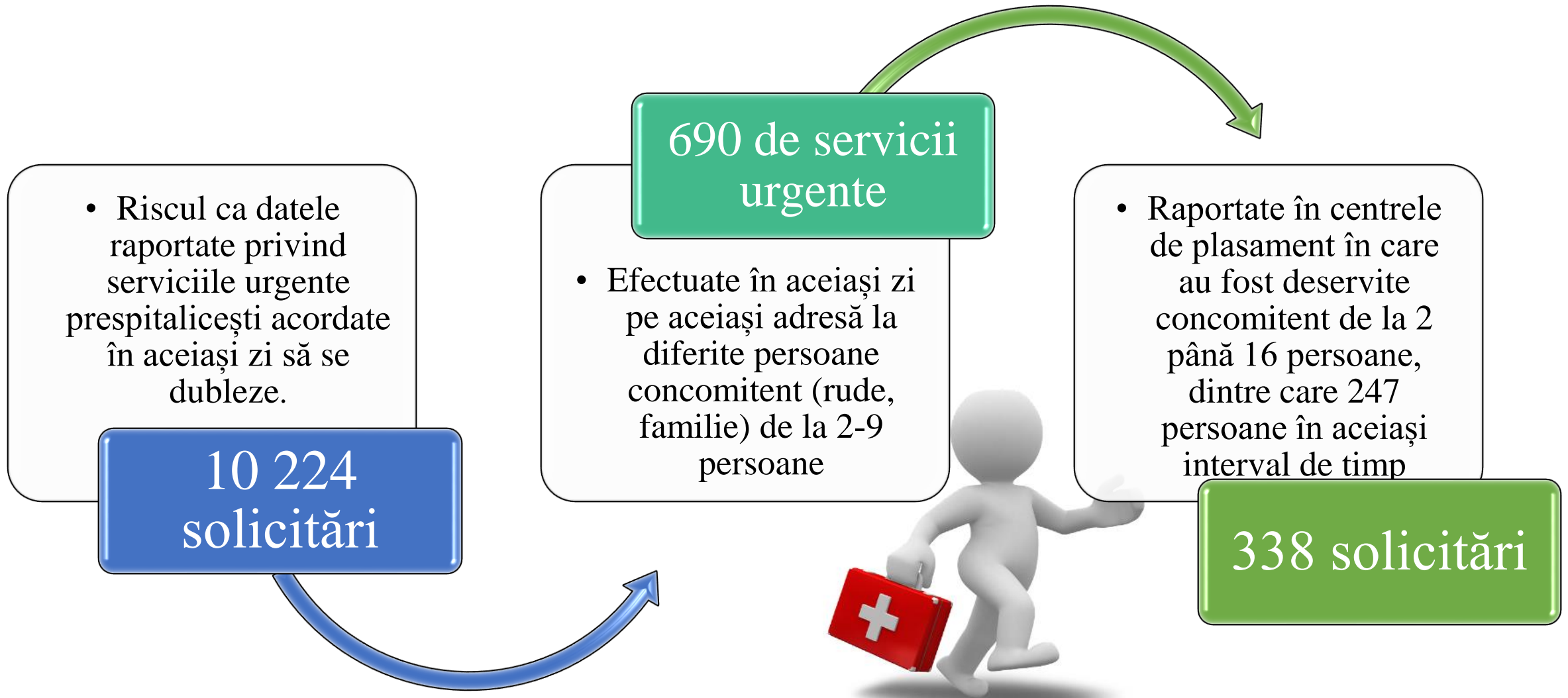
Banca Centrală Europeană

18,5 mil. lei -serviciile medicochirurgicale și Covid-19 pentru cetățenii străini refugiați din Ucraina.

Serviciile medicale urgente prespitalicești prestate refugiaților din Ucraina au fost raportate cu deficiențe, ceea ce a limitat auditul în evaluarea acestora

Nerealizarea intervențiilor medicale din cadrul programelor speciale în sănătate deși listele de așteptare atestă un număr mare de pacienți

Protezarea aparatului locomotor

- **2776 de persoane** au fost transmise către instituțiile medicale pentru protezarea aparatului locomotor
- **1158 de persoane** au beneficiat de servicii medicale

↔ 42%

Tratament operator pentru cataractă

- **4 537 de persoane** remise pentru tratament operator la cataractă
- **2 100 de persoane** au beneficiat de servicii medicale

↔ 46%

Această situație nu contribuie la diminuarea timpului de așteptare pentru persoanele care necesită servicii medicale costisitoare și se află în lista de așteptare.

Listele de așteptare atestă îmbunătățiri, însă acestea nu au contribuit pe deplin la realizarea a serviciilor medicale acordate în cadrul programelor speciale în sănătate

Lipsa listei urgentate de pacienți care necesită intervenții chirurgicale.
Deși **1515 de persoane** au fost transmise de urgență pentru beneficierea de intervenții chirurgicale;

pentru **171 de persoane** din listele de așteptate a fost indicat că au realizat intervenția contra plată;

730 persoane au beneficiat de intervenție chirurgicală înainte de a fi incluși în lista de așteptare;

1269 de persoane au beneficiat de intervenție, însă nu s-au regăsit în lista de persoane transmise către instituții medicale pentru efectuarea intervenției.

Compensarea medicamentelor și dispozitivelor medicale

Priorități strategice pentru anul 2022

Compensarea exoproteze mamare, buget planificat – 400,0 mii lei

Prețul de achiziție propus de operator economic a fost de 2091,0 lei fiind de 4,7 ori mai mare decât prețul planificat inițial

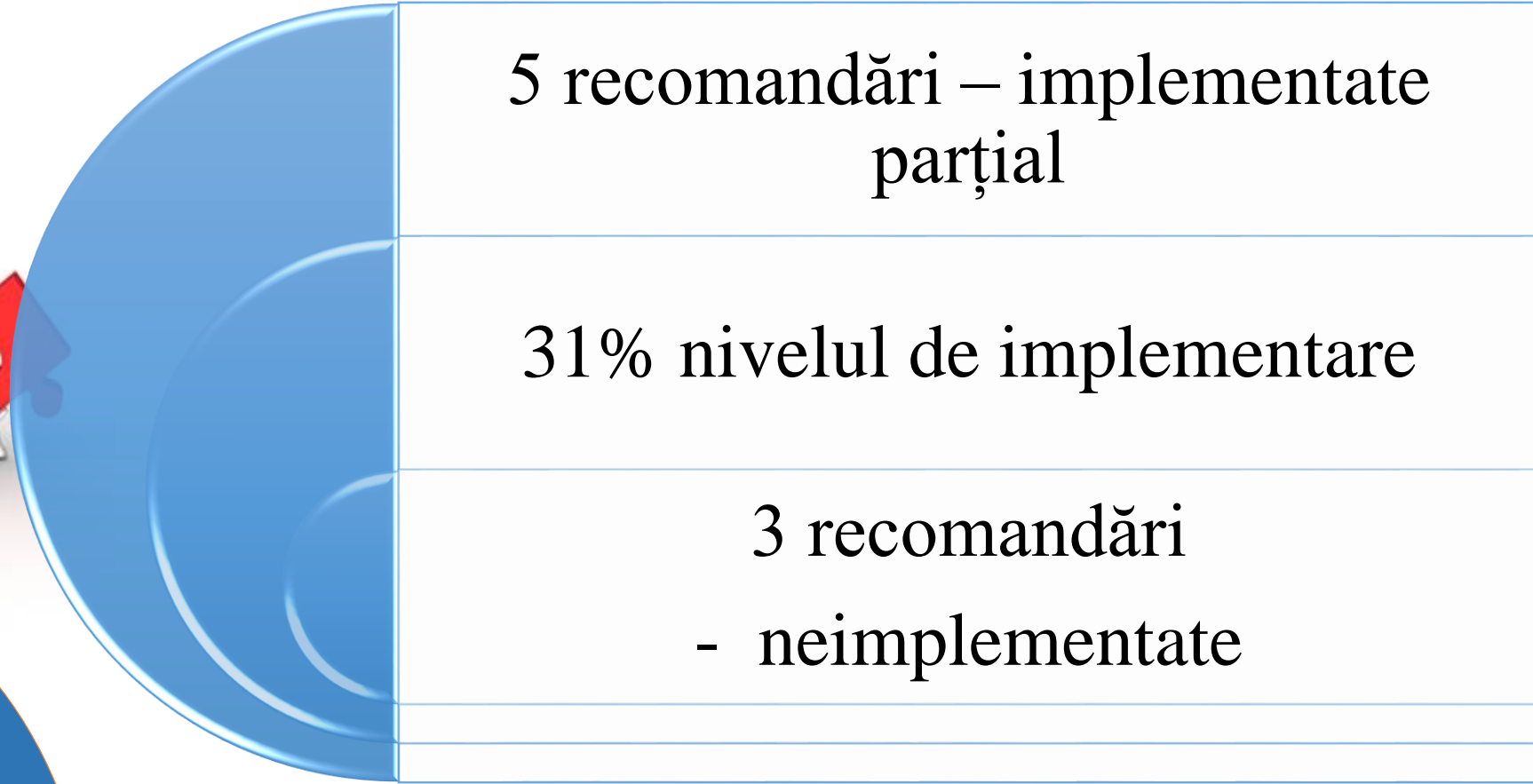
Suspendarea examinării includerii în Lista denumirilor de dispozitive medicale compensate din FAOAM

361 rețete compensate

Implementarea recomandărilor anterioare

5 recomandări – implementate parțial

31% nivelul de implementare

3 recomandări

- neimplementate

Necesitatea implementării recomandărilor va contribui la fortificarea proceselor de evidență a serviciilor medicale și îmbunătățirea reglementărilor aferente

Comunicarea asupra proiectul Raportului de audit financiar asupra Raportului Guvernului privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală în anul 2022

Constatările și recomandările expuse în proiectul Raportului de audit, a fost examinat în cadrul ședințelor cu părțile implicate:

- **La 19.05.2023** cu Compania Națională de Asigurări în Medicină, Ministerul Sănătății, Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat, IMSP Centrul Național de Urgență Medicală Prespitalicească;
- **La 22.05.2023** cu Compania Națională de Asigurări în Medicină.

